

ፍቅራት ብጾት፡

ነዚ ኣብ ስራሕ ዘሎ መስርሕ ንምዕዋት ናይ ልምዓት ጥቕላል ከነካፍለኩም ንፈቱ ውድብ ሕቡራት ሃገራት ንይታዊ ብዝበዛን ዓመፅን ብዝምልከት ኸሲ ተግባሪ ኣካል (ናይ ሕቡራት ሃገራት ኣይፒ ፕሮቶኮል) ነቲ ኣብ ብምሉኡ ዕቤትን ግብረ ሰናይን ትካላት ኣብ ምትግባር ፕሮግራማት ይታዊ ብዝበዛን ዓመፅን (ኤስ.ኤስ.ኤ) ዘምጽእ ሓደጋታት ንምንካይ ተባሂሉ ኢዩ።

ኣብ ትሕቲ ፕሮቶኮል ፣ ይታዊ ብዝበዛ ዝኾነ ይኹን ናይ ሓቂ ዓመፅ ወይኻዓ ፈተነ ንናይ ተቓላዒ ፣ ዝተፈለየ ሓይሊ ስልጣን ወይኻዓ እምነት ንጾታዊ ዕላማ ፣ እንተላይ ንጾታዊ ዕላማ ተባሒሉ እዩ እምበር ንናይ ሓደ ሰብ ረብሓ ፣ ንማሕበራዊ ወይኻዓ ብፖለቲካ ካብቲ ጾታዊ ምዝመዛ ናይ ካልእ ሰብ እዩ ። ይታዊ ብዝበዛ ኺበሃል ከሎ ብሓይሊ ይኹን ኣብ ትሕቲ ማዕርነት ወይ ኣገዲድካ ይታ ባህርይ ብሓቂ ወይ ኣብ ሓደጋ ዜእቱ እዩ ። እዚ ካብ ጾታዊ ምጭናቕ ዝተፈለየ እዩ ፣ እዚ ድማ ዝኾነ ዘይቕድመ-ወሲባዊ ምዕባል ፣ ጾታዊ ፍትወት ንምርካብ ምሕታት ፣ ብቻላት ወይ ብኣካላዊ ኣካይዳ ወይ ኣካላዊ ምንቅስቃስ ምግባር ፣ ወይከአ ካልእ ንጾታዊ ባህሪያት ብርትዓዊ መንገዲ ትጽቢት ዝግበረሉ ወይከአ ኣብ ልዕሊ ካልእ ሰብ ቢደል ወይ ውርደት ዝፈጥር እዩ ።

ውድብ ሕቡራት ሃገራት ከም ምዃንና መጠን ከምቲ ኣብ ናይ ውድብ ሕቡራት ሃገራት ተግባሪ ኣካል ተገሊጹ ዘሎ ግቡእ ናይ ምክልኻል ስጉምታት ምርመራ ከምኡውን መኣሪምታ ስጉምቲ ብምውሳድ ይታዊ ብዝበዛን ዓመፅን ከንፈትሖ ቈሪጽና ኢና ።

እቲ መስርሕ ቦቲ እቶም ብጾትና ይታዊ ብዝበዛን ዓመፅን ንኸወግዱን ምላሽ ንኸህቡን ዘለዎም ናይ ማሕበር ክእለት ንምግምጋም ሸግንተ ቐንዲ መዕቀኒታት ዝሓዘ ሓባራዊ ገምጋም እዩ ዝጅምር ። እቲ መርመራ ምስ ዝተፈላለዩ ሰብ-ብርኪ ፡ እንተላይ ምስ ናይ ሕቡራት ሃገራትን ናይ ትካላት ሲቪል ማሕበረሰባት (ሲ.ኤስ.ኤ) መሻርኽቲ ኣብ ዝግበር ናይ ምምኽኻር መስርሕ እዩ ተሰራሖ ። ውዳበታት ሕቡራት ሃገራትን ንብጾቶምን ነቲ ካብ ይታዊ ብዝበዛን ዓመፅን ምክልኻል ዘሎ ናይ መሻርኽቲ ውድባዊ መዳይ ዕቤት ንምክትታልን ውድባዊ መዳይ ይታዊ ብዝበዛን ዓመፅን ምክልኻል ንምሕያልን መሰረት ዝኸውን መሰረት ንምሃብ ዝግለመ እዩ።

ነቲ ናይ ውድብ ሕቡራት ሃገራት ተግባሪ ኣካል ፕሮቶኮል ብሓባራዊ ንዋት ኣብ ርእሲ ምጥቃምና ሓባራዊ ኣቀራርባ ኸንገብር ብምኽኣልና እውን ሕጉሳት ኢና ። እዚ ኸአ ዝኹነ ይኹን ካብቶም ኣብኡ እተሳተፉ ሕቡራት ሃገራት ትካላት ዝገበርዎ ገምጋምን ኣብዚ መወከሲ እዚ ተጠቓሊሉ ዘሎ ሓባራዊ መምርሒታትን ዘጠቓልል ኢዩ።

እዚ ጥቕላል እዚ ነዚ ዝስዕብ የጠቓልል፡-

1. ንድፊ ምትግባርን ምቁፅፃርን ዜደልድል ርእሰኻ ምግምጋምን ዓቕምን፡- እቲ ንድፊ ነቲ ብጾት ንዝላ ርእሶም ከግምግሙ ዝኸለሉ ንሰብኣዊ ስጉምቲ ተወሃሂደን ዝቐማ ኮሚቴታት-እተደገፈ ንድፊ ((ናብ ቅርጺ ወረቐት እተቐየረ)) ዘጠቓልል እዩ። ብተወሳኺውን ሰራሕተኛታት ውድብ ሕቡራት ሃገራት ገምጋምን ነጥብን ንኸግምግሙ ዝሕግዝ ወረቐት ዝሓዘ ኢዩ እዚ ድማ ብሓባር ኮይኖም ነቲ ናይ ምትግባር ክእለት ንምምሕያሽን ነቲ መደብ ንምቀጽጻርን ዘገልግል ንድፊ ኢዩ።
2. ምስ ስርዓት ውድብ ሕቡራት ሃገራት ምዕያይ፡- ውድብ ሕቡራት ሃገራት ነቶም ተግባሪ ኣካል ካብ ይታዊ ብዝበዛን ዓመፅን ምክልኻል (ፒ.ኤስ.ኤ.ኤ) ዝከላኸለሉ ቐንዲ ሓበሬታ፡- ንብጾት ብዛዕባ መስርሕ ገምጋም ብሓባር መምርሒ ምሃብ ኣብ እዋን መስርሕ ርእሰኻ ምግምጋም ንነፍሲ ወከፍ ቀንዲ መዕቀኒ ዚኸውን ተክኒካዊ መምርሒ ከምኡውን ምስ ጽቡቕ ኣብነታት/ጠቓሚ ሃብቲ ምትእስሳር ኣለዎ።
3. ካብ ይታዊ ብዝበዛን ዓመፅን ምክልኻል ተግባሪ ኣካል ፕሮቶኮል ኣቀራርባ ስልጠናን ምትግባር መጻምድቲ

ብዛዕባ እቲ መምርሒ ወይ ብዛዕባ እቲ ንዋት ዚወሃብ ዝኹን ይኹን ርእይቶ ሓንገፋይ ኢልካ ኢኻ እትቐበሎ ነቶም ምሳኻ እትዓዩ ዘለኻ ውድብ ሕቡራት ሃገራት ዘለዉ ብጾትካ ድማ ከትሕብርም ኣሎካ።

ምስ ሰላምታ፡

